

Matematik A, STX
21. maj 2019
Gammel reform

www.matematikhfsvar.page.tl
matematikuniverset@hotmail.com

Maj 2019

NB: Løsningerne er ikke garanteret fejlfrie. Løsningerne skal bruges til indlæring, så det handler om ikke at skrive af.

Delprøve 1

Opgave 1

Ligningssystemet givet

$$x + y = 1 \text{ og } 2x - y = 17$$

Lad $x + y = 1 \Leftrightarrow y = 1 - x$ som indsættes i $2x - y = 17$, så
 $2x - (1 - x) = 17 \Leftrightarrow 2x - 1 + x = 17 \Leftrightarrow 3x = 18 \Leftrightarrow x = 6$

Så $x = 6$ giver $y = 1 - 6 = -5$

$$x = 6 \wedge y = -5$$

Opgave 2

$$\vec{a} = \begin{bmatrix} 4 \\ 5 \end{bmatrix} \text{ og } \vec{b} = \begin{bmatrix} 1 + t \\ -4 \end{bmatrix}$$

To vektorer er ortogonale kræver skalarproduktet er lig 0.

$$\begin{bmatrix} 4 \\ 5 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} 1 + t \\ -4 \end{bmatrix} = 0 \Leftrightarrow 4 \cdot (1 + t) + 5 \cdot (-4) \Leftrightarrow 4t = 16 \Leftrightarrow t = 4$$

Opgave 3

Tallet b fortæller, at i år 2015 var prisen for den bestemte vare lig med 75000kr. Tallet $a = 0.98$ fortæller, at efter år 2015 faldt prisen med 2% pr. år, da $1 - 0.98 = 0.02$.

Opgave 4

$$F(x) = \int \left(\frac{1}{x} + 6 \cdot x \right) dx = \ln(x) + 3x^2 + C$$

Her løses

$$10 = \ln(1) + 3 \cdot 1^2 + C \Leftrightarrow 10 = 3 + C \Leftrightarrow C = 7$$

Dvs.

$$F(x) = \ln(x) + 3x^2 + 7$$

Opgave 5

$$f(x) = x^2 \cdot e^x$$

$$f'(x) = x^2 \cdot e^x + 2 \cdot x \cdot e^x$$

Indsættes i diff. ligningen

$$x^2 \cdot e^x + 2 \cdot x \cdot e^x = \left(\frac{2}{x} + 1 \right) \cdot x^2 \cdot e^x \Leftrightarrow x^2 \cdot e^x + 2x \cdot e^x = x^2 \cdot e^x + 2x \cdot e^x$$

f er en løsning.

Opgave 6

$$f(x) = g(x) \Leftrightarrow x^2 + k \cdot x = x + k \Leftrightarrow x^2 + k \cdot x - x - k = 0 \Leftrightarrow x^2 + (k - 1) \cdot x - k = 0$$

En løsning kræver $d = 0$, så

$$0 = (k - 1)^2 - 4 \cdot 1 \cdot (-k) \Leftrightarrow 0 = (k - 1)^2 + 4k \Leftrightarrow k^2 + 2k + 1 = 0 \Leftrightarrow (k + 1)^2 = 0 \Leftrightarrow k = -1$$

Delprøve 2

Opgave 7

restart ;; with(Gym) :

a)

$$\vec{a} := \langle 2, -4 \rangle \quad ; \quad \vec{b} := \langle 3, 4 \rangle :$$

$$A = \det(\vec{a}, \vec{b})$$

$$A = 20 \quad (1)$$

b)

$$\text{proj}(\vec{a}, \vec{b})$$

$$\left[\begin{array}{c} -\frac{6}{5} \\ -\frac{8}{5} \end{array} \right] \quad (2)$$

Opgave 8

restart ;; with(Gym) :

a)

$$AB := 4 \quad ; \quad AC := 5 :$$

$$BC := \sqrt{AC^2 + AB^2 - 2 \cdot AC \cdot AB \cdot \cos(55)}$$

$$BC := 4.249346133 \quad (3)$$

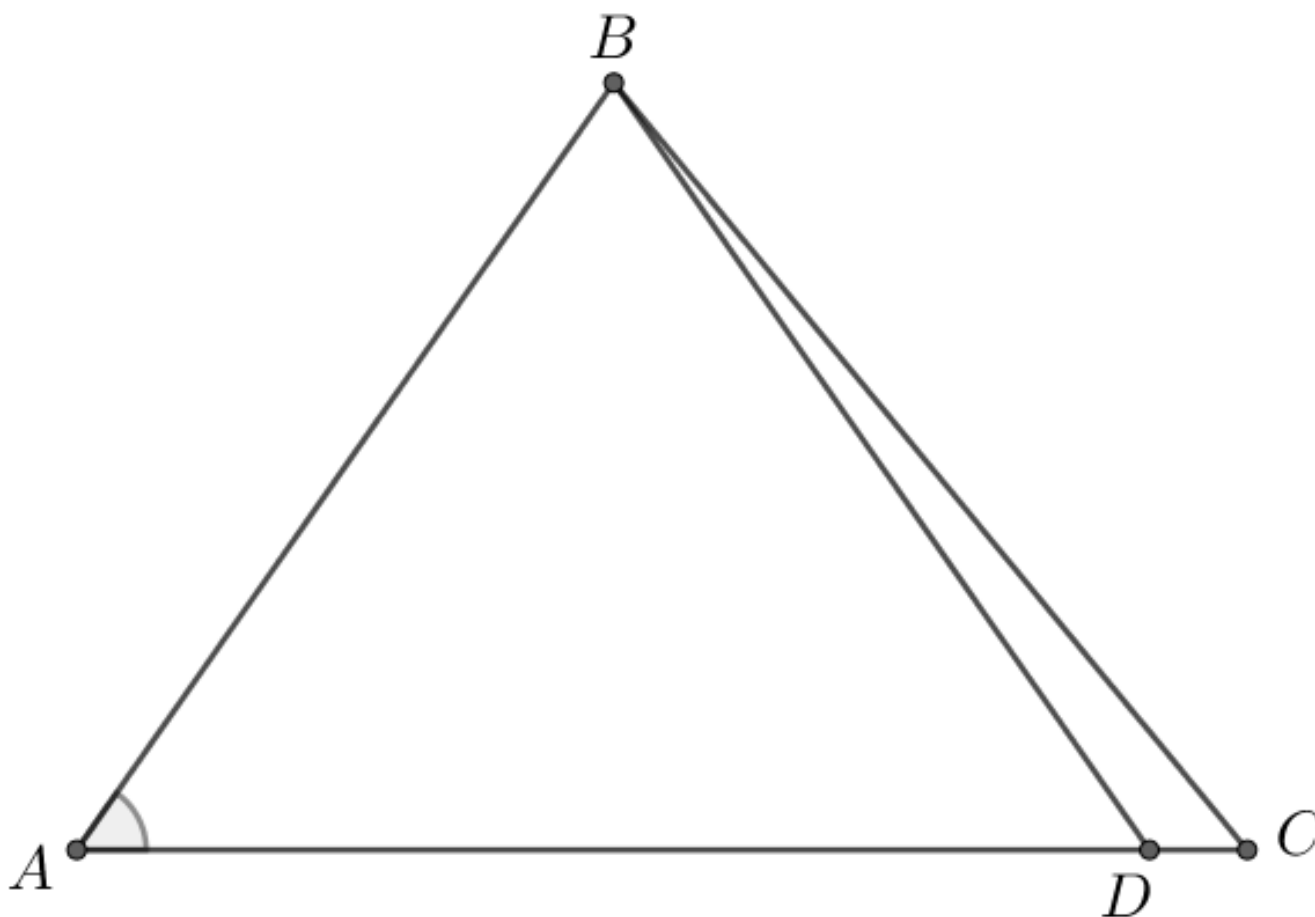
$$O = AB + BC + AC$$

$$O = 13.24934613 \quad (4)$$

Dvs. 13.25 er omkredsen af trekanten ABC.

b)

For at gøre livet nemmere, laves en skitse af trekanten.

Da ABC og BCD har samme højde, så sammenlignes grundlinjerne for AD og DC . Trekanten ABD er ligebenet, så

$$AD = 2 \cdot \cos(55) \cdot 4$$

$$AD = 4.588611488 \quad (5)$$

Længden $DC = AC - AD$, dvs.

$$DC = 5 - 4.588611488$$

$$DC = 0.411388512 \quad (6)$$

Så forholdet F er

$$F = \frac{4.588611488}{0.411388512}$$

$$F = 11.15396117 \quad (7)$$

Opgave 9

restart ;; with(Gym) :

a)

$$A_{\text{cirkeludsnit}} = \frac{105}{360} \cdot \pi \cdot 10^2 \text{ cm}^2 \xrightarrow{\text{at 5 digits}} A_{\text{cirkeludsnit}} = 91.631 \text{ cm}^2$$

b)

$$A_{\text{indre}} = \frac{105}{360} \cdot \pi \cdot (10 - x)^2$$

$$A_{\text{indre}} = \frac{7 \pi (10 - x)^2}{24} \quad (8)$$

$$A_{ydre} = \frac{105}{360} \cdot \pi \cdot 10^2 - \frac{105}{360} \cdot \pi \cdot (10 - x)^2 = \frac{175 \pi}{6} - \frac{7 \pi (10 - x)^2}{24} = -\frac{7 \pi x (x - 20)}{24}$$

$$= \frac{7 \pi x (20 - x)}{24}$$

$$0 < x < 10$$

c)

$$\frac{7 \pi x (20 - x)}{24} = 45$$

$$\frac{7 \pi x (20 - x)}{24} = 45 \quad (9)$$

solve for x

$$\left[\left[x = -\frac{2 \left(-35 \pi + \sqrt{1225 \pi^2 - 1890 \pi} \right)}{7 \pi} \right], \left[x = \frac{2 \left(35 \pi + \sqrt{1225 \pi^2 - 1890 \pi} \right)}{7 \pi} \right] \right] \quad (10)$$

evalf[5](%)

$$[[x = 2.8665], [x = 17.134]] \quad (11)$$

Dvs. $x = 2.8665$ cm**Opgave 10***restart* ;; *with*(Gym) :

a)

$$C(t) := 225 \cdot \sin(0.262 \cdot t - 2.88) + 250 :$$

Tallet $a = 225$ (amplituden) fortæller, at iltkoncentrationen kan variere med op til $450 \mu M$ pr. døgn ifølge modellen.

b)

$$\text{interval solve}(C'(t) = 0, 0..24)$$

$$[4.996960585, 16.98777224] \quad (12)$$

Her undersøges de to løsninger vha. dobbelte afledede. Her søges maksimum, så der skal gælde følgende, dvs. output skal være *true*:

$$\text{is}(C''(4.996960585) < 0); \text{is}(C''(16.98777224) < 0);$$

*false**true*

(13)

Så $t = 16.98777224$ eller oversat: 17 timer efter midnat vil iltkoncentrationen være maksimal.

Opgave 11*restart* ;; *with*(Gym) :

a)

$$f(x) := (4 - x) \cdot x :$$

$$g(x) := 2 \cdot f(x) :$$

$$f(x) = g(x)$$

$$(4 - x) x = 2 (4 - x) x \quad (14)$$

solve for x

$$[[x = 0], [x = 4]] \quad (15)$$

Arealet:

$$M = \int_0^4 (g(x) - f(x)) \, dx$$

$$M = \frac{32}{3} \quad (16)$$

b)

$$V = \text{Pi} \cdot \int_0^4 ((g(x))^2 - (f(x))^2) \, dx$$

$$V = \frac{512 \pi}{5} \quad (17)$$

Opgave 12

restart ;; with(Gym) :

a)

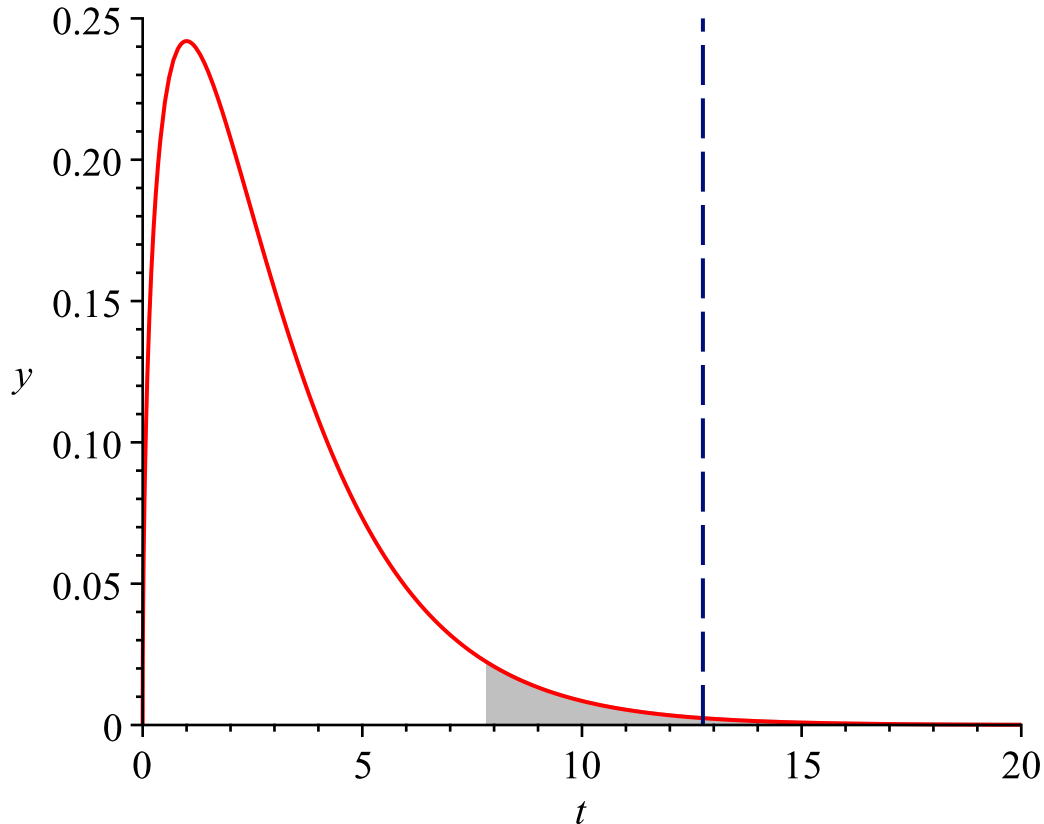
Forventet	250·0.34 85.00 (18)	250·0.26 65.00 (19)	250·0.14 35.00 (20)	250·0.26 65.00 (21)
-----------	------------------------	------------------------	------------------------	------------------------

b)

OBS := [110, 63, 28, 49] ;; FORV := [85, 65, 35, 65] :

ChiKvadratGOFtest(OBS, FORV)

$$\begin{aligned}\chi^2\text{-teststørrelse} &= 12.753 \\ \text{Frihedsgrader} &= 3 \\ \text{Kritisk værdi} &= 7.8147 \\ \text{p-værdi} &= 0.0052025\end{aligned}$$

Heraf forkastes nulhypotesen. Der er signifikans forskel på sangdroslernes sneglefangst og fordelingen af snegle i habitatet.

Opgave 13

restart ;; with(Gym) :

$$f(x) := x + \frac{x}{x^2 + 1} :$$

a)

$$f'(x) = 1$$

$$1 + \frac{1}{x^2 + 1} - \frac{2x^2}{(x^2 + 1)^2} = 1 \quad (22)$$

→ solve for x

$$[[x = -1], [x = 1]] \quad (23)$$

Førstekoordinaterne er hhv. $x = -1$ og $x = 1$ for hver af de to tangenter.

b)

$$f'(x) = 0$$

$$1 + \frac{1}{x^2 + 1} - \frac{2x^2}{(x^2 + 1)^2} = 0 \quad (24)$$

→ solve for x

$$\left[\left[x = \frac{\sqrt{-2 - 2i\sqrt{7}}}{2} \right], \left[x = -\frac{\sqrt{-2 - 2i\sqrt{7}}}{2} \right], \left[x = \frac{\sqrt{-2 + 2i\sqrt{7}}}{2} \right], \left[x = -\frac{\sqrt{-2 + 2i\sqrt{7}}}{2} \right] \right] \quad (25)$$

Ingen reelle løsninger. Enten er f voksende eller aftagende. Der er ingen vandrette tangenter. Der udvælges et tilfældigt tal som f.eks. 1

$f'(1)$

$$1 \quad (26)$$

Da $f'(1) = 1 > 0$, så er f voksende.

Opgave 14

restart ; with(Gym) :

a) Her indsættes $90^\circ C$.

$$\frac{dy}{dt} = 0.0447 \cdot (110 - 90)$$

$$\frac{dy}{dt} = 0.8940 \quad (27)$$

Dvs. vandtemperaturens væksthastighed er $0.984^\circ C/min$.

b)

dsolve({y'(t) = 0.0447 \cdot (110 - y(t)), y(0) = 80}, y(t))

$$y(t) = 110 - 30 e^{-\frac{447t}{10000}} \quad (28)$$

$$y(t) := 110 - 30 e^{-\frac{447t}{10000}}$$

$$y := t \mapsto 110 - 30 e^{-\frac{447t}{10000}} \quad (29)$$

$$y(t) = 105$$

$$110 - 30 e^{-\frac{447t}{10000}} = 105 \quad (30)$$

→ solve for t

$$\left[\left[t = \frac{10000 \ln(6)}{447} \right] \right] \quad (31)$$

evalf[5](%)

$$[[t = 40.084]] \quad (32)$$

Dvs. efter 40 min. opstår der et nyt udbrud.

Opgave 15

restart ; with(Gym) :

a)

$$2 \cdot (-2) + 2 \cdot 3 - 1 - 1 = 0$$

$$0 = 0 \quad (33)$$

Så P ligger i planen α .

b)

Her kan man skrive to svarmuligheder, selvom en er nok.

Først opstilles en parameterfremstilling ud fra planens normalvektor samt punktet P .

$$\begin{bmatrix} x \\ y \\ z \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -2 \\ 3 \\ 1 \end{bmatrix} + t \cdot \begin{bmatrix} 2 \\ 2 \\ -1 \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} x \\ y \\ z \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -2 + 2t \\ 3 + 2t \\ 1 - t \end{bmatrix} \quad (34)$$

Nu anvendes dist-formlen. (dist=6)

$$6 = \frac{|2 \cdot (-2 + 2t) + 2 \cdot (3 + 2t) - 1 \cdot (1 - t) + (-1)|}{\sqrt{2^2 + 2^2 + (-1)^2}} \xrightarrow{\text{solve for } t} [[t=2], [t=-2]]$$

Her indsættes $t=-2$ eller $t=2$ i parameterfremstillingen (vælg selv)

$$\begin{bmatrix} x \\ y \\ z \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -2 \\ 3 \\ 1 \end{bmatrix} + 2 \cdot \begin{bmatrix} 2 \\ 2 \\ -1 \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} x \\ y \\ z \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 \\ 7 \\ -1 \end{bmatrix} \quad (35)$$

$$\begin{bmatrix} x \\ y \\ z \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -2 \\ 3 \\ 1 \end{bmatrix} + (-2) \cdot \begin{bmatrix} 2 \\ 2 \\ -1 \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} x \\ y \\ z \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -6 \\ -1 \\ 3 \end{bmatrix} \quad (36)$$

Så en af de søgte ligninger er:

$$(x-2)^2 + (y-7)^2 + (z+1)^2 = 6^2$$

$$(x-2)^2 + (y-7)^2 + (z+1)^2 = 36 \quad (37)$$

Eller

$$(x+6)^2 + (y+1)^2 + (z-3)^2 = 6^2$$

$$(x+6)^2 + (y+1)^2 + (z-3)^2 = 36 \quad (38)$$